OGLAŠAJTE V NAJSTAREJŠEMU SLOVENSKEMU DNEVNIKU V OHIO
★
Izvršujemo vsakovrstne tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY
NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN THE OLDEST SLOVENE DAILY IN OHIO
★
Commercial Printing of All Kinds

VOL. XXXI. — LETO XXXI. | CLEVELAND, OHIO, TUESDAY (TOREK), FEBRUARY 17, 1948 | ŠTEVILKA (NUMBER) 33

Domače vesti

Zaroka

Mr. in Mrs. Matt Prelc iz 18620 Chickasaw Ave. naznanjata, da sta se zaročila njiju hči Mary in Mr. Frank Stopar ml., sin Mr. in Mrs. Frank Stopar iz 18910 Chickasaw Ave. Bilo srečno!

Direktorska seja

Jutri, v sredo 18. februarja se bo vršila seja direktorija Slov. društvenega doma na Recher Ave. Pričetek ob 7:30 uri. Prosi se vse direktorje, da se je gotovo udeležijo.

Seja staršev

Nocoj ob osmih se vrši seja staršev Mlad. pev. zbora SDD na Waterloo Rd. Vabi se starše, da se seje gotovo udeleže, ker je več važnih stvari za rešiti.

Pozdravi

Iz Tampa, Fla., kjer se nahajajo na počitnicah, pošiljajo lepe pozdrave vsem prijateljem in znancem Fannie Modic, Caroline Sever, Alice Lazar in Bertha Črnigoj.

Dodatno poročilo

Dodatno k poročilu Mrs. Franes Korenčič iz 13301 Darley Avenue o smrti njenega brata Toneta Kravcar v Južni Ameriki, se poroča, da pokojni zapušča v Argentini dve poročeni hčeri, ime sestre bi se moralo pa glasiti Mrs. Rose Leben, ne Leven.

Nesreča pri delu

V New York Central delavnici se je ponesrečil pri delu 2. februarja poznani rojak Joseph Sušnik iz 18715 Arrowhead Ave. Odpeljan je bil v Glenville bolnišnico, kjer ga prijatelji lahko obiščejo, mi mu pa želimo, da bi čim preje zopet okreval!

Na potovanju

Poznana bivša trgovca Mr. in Mrs. Anton Ogrin iz 423 E. 146 St., sta se podala na potovanje z avtomobilom in sicer sta namenjena iti skozi Florido tja do Mehike. Želimo jima mnogo zabave in razvedrila na turi ter srečen povratek!

Sestanek

Jutri večer ob osmih se vrši sestanek članic krožka št. 1 Prog. Slov. v Slov. del. domu, na katerem se bo ukrepalo o veselici, ki se vrši 14. marca. Članice so vabljene, da se udeležijo.

Seja krožka št. 2 P. S.

Članice krožka štev. 2 Prog. Slovenk so vabljene, da se v sredo večer udeleže redne mesečne seje v navadnih prostorih. Seja se prične ob 7:30 uri in obenem se prosi tudi vse one članice, ki so obljubile prinesti kak dar za paket, ki se ga bo pripravilo za pošiljko potrebni družini v domovini, da ga ne pozabijo.

Rokoborba

Nocoj se bo zopet vršila zanimiva tekma v rokoborbi v Centralni orožarni, ko bo promoter Jack Ganson predstavil N. W. A. čampijona Wild Bill Longsona in Cardiff Giant. Prvi je bil zadnjič v Clevelandu prošlega leta v juliju, slednji pa ni bil še premagan v treh letih. Borila se bosta za čampijonstvo. Poleg tega dela programa, boste predstavljene tudi dve rokoborke, rdečelaska Adrienne Nichols in Norma Robinson, ki boste to pot prvič nastopile na odru.

Truman zahteva več denarja za oboroženje Grčije in Turčije

Vsote, ki jo zahteva za podpiranje nedemokratičnih režimov, ni označil

WASHINGTON, 16. feb.—Predsednik Truman je danes obvestil kongres, da bo zahteval nadaljni denar za vojaško pomoč Grčiji in Turčiji.

Truman je svoje namene razkril v poročilu glede uporabe $400,000,000, ki so bili preteklega leta odobreni, soglasno s Trumanovo doktrino, nedemokratičnim režimom v Grčiji in Turčiji v cilju "pobijanja komunistične nevarnosti." V svojem poročilu pa ni omenil vsote, ki jo bo zahteval za to nadaljno vojaško pomoč.

Preteklega leta je kongres odobril $300,000,000 za Grčijo in $100,000,000 za Turčijo.

V pismu, ki ga je skupaj s poročilom poslal kongresu, je Truman izjavil, da se Grčija "nahaja pod vedno bolj močnim pritiskom komunistične manjšine, ki se nahaja v službi zunanjega vpliva."

Vojaška pomoč v Grčiji bo ločena od ekonomske

V svojem pismu in poročilu Truman in imenoval Rusije in ne Albanije, Bolgarije in Jugoslavije, proti katerim ameriški tisk vodi nenehano propagandno gonjo, da podpirajo grške gerilce.

(Očitno je, da dosedanja pomoč v znesku $300,000,000 ni popolnoma nič zalegla grški monarhistični vladi).

Truman je izjavil, da se ekonomsko pomoč Grčiji lahko da v okviru predlaganega programa za obnovo zapadne Evrope.

"Evropski obnovitveni program pa ne predvideva nadaljno vojaško pomoč za Grčijo in Turčijo, katero pomoč se bo v primernem času zahtevalo v kongresu na podlagi javnega zakona št. 75," je pojasnil Truman.

(Javni zakon št. 75 se nanaša na pomožni sklad za Grčijo in Turčijo, ki je bil odobren preteklega leta).

Glede položaja v Grčiji je Truman izjavil, da je "borba gerilcev naperjena ne proti grški monarhistični armadi, ampak proti grškemu ljudstvu."

Palestinska komisija zahteva vojaštvo, da se prepreči krvolitje v Sv. deželi

LAKE SUCCESS, 16. feb. — Palestinska komisija je danes urgirala Varnostni svet, da preskrbi zadostno vojaško silo, ki naj bi preprečila krvolitve v Sveti deželi in versko vojno v Jeruzalemu.

Petorica članov komisije so v svojem poročilu poudarili, da je to edini način, da se ustvarijo zaključki Generalne skupščine Združenih narodov, ki je meseca novembra lanskega leta glasovala za delitev Palestine v dve deželi, v židovsko in arabsko.

Komisija je opozorila Varnostni svet, da "močni arabski interesi v in izven Palestine prezirajo sklep Generalne skupščine in poskušajo, da bi s silo preprečili ustvaritev načrta." Z druge strani pa gotovi elementi v židovskih naselbinah s svojimi neodgovornimi dejanji nasilja ogrožajo varnost.

V poročilu je Palestinska komisija prepustila Varnostnemu svetu, da odredi moč in sestavo predlagane oborožene sile.

Potrebna je takojšnja akcija, da se prepreči krvolitje

Komisija je urgirala Varnostni svet, naj brez odlašanja podvzame akcije, s katerimi bi se preprečilo večje krvolitje in trpljenje prebivalstva Palestine. Obrnila pa se je na Varnostni svet, ker je Generalna skupščina poverila Varnostnemu svetu nalogo, da podvzame potrebne mere, da se načrt delitve izvede.

Pričakuje se, da bo Varnostni svet o poročilu komisije razmotrival jutri in odločil kdaj se bodo pričele debate glede mer, ki naj bi se jih podvzelo.

Pri zaključku svojega poročila Palestinska komisija pravi, da so dejstva, vsled katerih se je obrnila na Varnostni svet, jasna.

"Združeni narodi so sprejeli čvrsti sklep glede bodočnosti Palestine. Komisija pa se sedaj nahaja soočena s poskusi, da se prepreči njene namene in razveljavi resolucijo Generalne skupščine Združenih narodov.

"Komisija smatra, da je v to vpleteno osnovno vprašanje mednarodnega reda. Nevaren in tragičen vzgled bi bil, ako bi se sila, ali pa grožnja z uporabo sile, uspešno zoperstavila volji Združenih narodov."

Potrebno je, da velike sile nastopijo soglasno

LAKE SUCCESS, 16. feb. — Velike sile bi morale soglasno sprejeti načrt glede ustanovitve mednarodne sile, ki naj bi podprla delitev Palestine.

Apel Palestinske komisije za ustanovitev mednarodne sile bi lahko bil završen, ako bi katera koli od pet velikih sil uporabila pravico veta.

Zedinjene države, Francija in Sovjetska zveza so podprle načrt za delitev Palestine, dočim Anglija in Kina nista glasovali. Anglija je stalno poudarjala, da ne bo pomagala pri izvedbi načrta, ki ne bi bil sprejemljiv tako za Žide kot za Arabce. Toda Anglija se lahko vzdrži glasovanja in tako dovoli sprejetje sklepa glede mednarodne sile, katera ni bila predvidevana v prvotnem načrtu za delitev svete dežele.

Židje ubili 30 Arabcev

JERUZALEM, 16. februarja. — Židje, ki branijo majhno naselbino Tirat Tzvi na reki Jordanu, so danes odbili napad večje skupine Arabcev.

Uradno poročilo pravi, da je bilo ubitih 30 Arabcev. V borbah je bil ubit tudi en Žid, dva pa sta bila težko ranjena.

Prevzela gostilno

Poznani Mr. Joe Knaus, ki je do pred nekaj časa vodil mlekarno Edna Dairy, je skupno z Mr. Joe Reparjem prevzel gostilno na 7901 St. Clair Ave. Priporočata se znancem in prijateljem za obisk.

SENATNI ODBOR ODOBRIL PODALJŠANJE RENTNE KONTROLE

WASHINGTON, 16. feb. — Senatni bančni odbor je danes s popravki odobril podaljšanje rentne kontrole za 14 mesecev.

Senatni odbor je z 18 proti 5 glasovom odobril podaljšanje rentne kontrole, ki bi se imela končati 29. februarja, za nadaljni mesec, v teku katerega se bo razmotrivalo v kakšni obliki se bo sprejelo novo 14-mesečno podaljšanje.

Izgleda, da bo oblika rentne kontrole kot jo predlaga senatni odbor imela več izgledov za sprejetje tako v kongresu kot v senatu, akoravno je republikanska skupina pripravljena, da ponudi 60-dnevno podaljšanje zakona, da se pridobi več časa za proučevanje nove, popravljene oblike, rentne kontrole.

Senatni odbor je odobril podaljšanje par ur zatem, ko je najvišja sodnija potrdila ustavnost rentne kontrole.

SEPARATNA POGAJANJA O NEMČIJI ODLOŽENA

LONDON, 16. feb. — Konferenca treh sil, katero je Rusija napadla kot poskus, da se ukine Svet zunanjih ministrov štirih velikih sil, je bila danes odložena.

Rusija je formalno protestirala proti separatnim pogajanjem zapadnih sil glede Nemčije. Pričakuje se, da bodo zapadne sile zavrgle ruski protest in odgovorile, da so po polomu konference v Londonu, ki se je vršila preteklega decembra, upravičene, da najdejo kakršno koli rešitev za tiste dele Nemčije, ki se nahaja pod njihovo okupacijo.

MUHASTI VULKANSKI OTOKI ZOPET IZGINILI

ANCHORAGE, Alaska, 16. feb.—Skupina Bogoslovskih otokov je zopet zginila v Beринskem morju, 25 milj od Aleutov.

Bogoslavski otoki so že večkrat zginili, se zopet pojavili in spreminjali svojo obliko.

Senatorja Thomasa "nadlegujejo" s preiskavo špekulantov

WASHINGTON, 16. feb. — Senator Elmer Thomas, ki se nahaja na seznamu špekulantov z žitom in bombažem, je danes izjavil skupini senatorjev, ki vršijo preiskave glede cele vrste takšnih špekulacij, naj ga prenehajo "nadlegovati" v zvezi z njegovimi "privatnimi zadevami".

Senator, ki je priznal, da je špekuliral z bombažem, je senatnemu pododboru pisal, da to "nadlegovanje" velja tudi za njegove pomočnike.

"Ako se bo mene ali pa njih nadlegovalo, bom smatral takšne aktivnosti za neupravičene in neopravičljive napade na mene in moje pomočnike," je izjavil v svojem pismu demokratski senator iz Oqlahome.

Preiskavo glede špekulacij vodi senatni pododbor na čelu katerega se nahaja senator Homer Ferguson. Preiskave so se začele takoj, ko je poljedelski oddelek objavil sezname živežnih in blagovnih špekulantov. Na poslednjem seznamu se je poleg senatorja Thomasa nahajala tudi njegova žena.

Severna Koreja proglašena za ljudsko demokratsko republiko

Radio je naznanil, da bo ustanovljena armada za celo Korejo, ki bo branila demokratske pravice 30,000,000 Korejčanov

SEOUL, KOREJA, 16. feb.—Radio v Pyong Yangu, ki se nahaja pod sovjetsko okupacijo, je danes naznanil, da so oblasti severne Koreje objavile ustanovitev Demokratske ljudske republike Koreje, v katero bo vključena tudi južna Koreja, ki se nahaja pod ameriško okupacijo.

Za prestolnico nove Demokratske ljudske republike Koreje je bilo imenovano mesto Seoul.

Ameriške vojaške oblasti so takoj izjavile, da je ustanovitev republike v severni Koreji v nasprotju z Moskovskim sklepom, ki predvideva, da bosta Rusija in Amerika ustanovili skupno neodvisno Korejo.

Sprejeta bo nova ustava za 30,000,000 Korejčanov

Člani posebne Korejske komisije Z. N., ki so dospeli v Seoul 8. januarja, da pripravijo splošne volitve pod mandatom Združenih narodov, niso še podali nobenega komentarja glede nenadne objave o ustanovitvi demokratske ljudske republike Koreje.

(Rusija je vztrajala(da se morajo tako sovjetske kot ameriške čete umakniti iz Koreje in pustiti Korejčanom, da nemoteno odločijo o svoji usodi, dočim je Amerika vztrajala na stališču, da se morajo volitve vršiti v prisostvu okupacijskih čet.)

Radio v Pyon Yangu je pozval Ljudski svet severne Koreje, naj ustvari ustavo, ki bi veljala tudi za južno Korejo, ko se bodo ameriške čete umaknile. Dotlej pa bo začasna prestolnica v Pyon Yangu.

Armada bo branila demokratske pravice korejskega ljudstva

Kot je radio naznanil, je bila ustanovljena tudi "armada za celo Korejo", ki bo branila demokratske pravice 30,000,000 Korejčanov.

Agrarne reforme severne Koreje bodo razširjene na celo Korejo v času, ki ga bo določil Vrhovni ljudski svet.

V sredini marca meseca se bo sestal Ljudski svet, ki bo razmotrival o sprejetju ustave. Zastava nove republike bo bela z rdečimi vodaravnimi progami. Državni znak bo krog srpov in kladivov na beli podlagi, v sredini rdeča zvezda, snop riže, livarji in gora.

V INDIANI JE GIBANJE ZA WALLACEA V RAZMAHU

INDIANAPOLIS, 16. feb. — Danes se je v Indiani formalno organiziralo gibanje "Wallace for President" na sestanku blizu 250 delegatov, ki so razmotrivali o ustanovitvi mašinerije za "tretjo stranko" širom dežele.

Celodnevna seja delegatov se je končala s sprejetjem resolucije, s katero je pooblaščen izvršni odbor državljanov za Wallacea v Indiani, da skliče državno konvencijo Ljudske progresivne stranke, ki bo podprla Wallacea ob priliki novembrskih volitev.

Izvršni tajnik odbora Harry A. White je izjavil, da se bo konvencija verjetno vršila junija meseca po državni konvenciji "tretje stranke", ki se bo vršila v Chicagu.

DEČEK SE BO ZAGOVARJAL ZARADI UMORA TOVARIŠA

CHICAGO, 16. feb. — Pred sodnijo je bil danes postavljen 13 let star Howard Lang, ki je obtožen, da je umoril svojega sedem let starega tovariša.

Rusija z nadaljnimi obtožbami odgovarja zapad. zaveznikom

Pravi, da sta se v drugi svetovni vojni Amerika in Anglija pogajali z nacisti za mir

MOSKVA, 16. feb. — Sovjetska zveza je danes obtožila Zedinjene države in Anglijo, da sta se v drugi svetovni vojni pogajali z Nemčijo glede mirovnih pogojev.

Obenem je obtožila Anglijo in Francijo, da sta poskušali leta 1940 pahniti Rusijo v vojno, rajši kot pa da bi se borili.

V svojih obtožbah Rusija pravi, da je Allen W. Dulles, brat John Foster Dullesa, imel pogovore z nekim nemškim predstavnikom leta 1942 in da je bilo pri teh pogovorih obravnavano tudi vprašanje zaključitve miru z Nemčijo.

Z ustanovitvijo druge fronte se je odlašalo, pravi Moskva

Sovjetska vlada je nadalje obtožila zapadne zaveznike, da niso izpolnili obljube, da bodo leta 1942 in 1943 ustanovili drugo fronto v Evropi. Obtoženi so tudi finski krogi, da so poskušali iz Finske ustvariti odskočno desko za nacistični napad na Sovjetsko zvezo.

Obtožbe so vključene v četrtem odgovoru Rusije na razkritje dokumentov s strani državnega oddelka, ki se tičejo nemško-sovjetskega pakta o nenapadanju iz leta 1939-1941.

Ruska izjava glede pogovorov z nacističnimi predstavniki

Kar se tiče dokumentov, ki se nanašajo na mirovne pogovore Anglije in Zedinjenih držav, izjava sovjetske zveze pravi:

"Iz teh dokumentov je razvidno, da so se v jeseni leta 1941 in istotako leta 1942 in 1943 vodila v Lisboni in Švici pogajanja za hrbtom Sovjetske zveze med predstavniki Zedinjenih držav in Nemčije glede sklenitve miru z Nemčijo.

"Za časa pogovorov je Dulles, alias 'Bull,' izjavil, da se v bodočnosti ne bo nikoli več dovolilo, da bi dežele kot Nemčija bile prisiljene na obupne eksperimente in heroizem kot posledica nepravičnosti in potrebe," je rečeno v ruski izjavi, ki dalje citira izjavo Dullesa, da mora nemška država tudi vnaprej obstojati kot činitelj reda in rehabilitacije.

Kar se tiče Anglije in Francije, ki sta obtoženi, da sta poskušali pahniti Rusijo v vojno, pravi ruska izjava sledeče:

"V Franciji sta gen. De Gaulle in gen. Weygand ustvarila načrt za napad na Rusijo. Gen. Weygand, ki je tedaj bil poveljnik francoskih čet v Siriji, se je bahal, da bi z nekim ojačanjem in 200 letali zavzel Kavkaz in prodrl v Rusijo tako kot nož prodre v maslo."

Čehi sodijo vohunko, ki pravi, da je ameriška državljanka

PRAGA, 16. feb. — Dorothy Brown, ki je stara 27 let in pravi, da je Ameriška državljanka, je danes priznala, da je vohunila za zapadne sile in da je v smislu obtožnice češke sodnije odgovorna za dejanja špijonaže.

Brownova je izjavila, da je bila rojena v Washingtonu, D. C. in da je prišla v Prago leta 1945, potem ko se je pet let nahajala v nemških taboriščih. V Prago je prišla v zvezo z nekim špijonom Willi Kleinom, kateremu je izročila načrte barak v Nusleju, predmestju Prage.

Uradniki ameriške ambasade so izjavili, da še niso mogli ugotoviti, dali je špijonka res ameriška državljanka.

KARDINAL PIGNATELLI UMRL STAR 97 LET

VATIKAN, 16. feb. — Danes je umrl kardinal Granito Pignatelli di Belmonte v starosti 97 let, ki je bil dekan kolegija kardinalov.

S Pignatellijevo smrtjo je kardinalski kolegij, v katerem se z izjemo 37 nahajajo sami Italijani, znižan na 60 članov.

Smrt je nastopila nekaj časa zatem, ko mu je papež podelil svoj apostolski blagoslov.

Najvišja sodnija potrdila legalnost rentne kontrole

WASHINGTON, 16. feb. — Najvišja sodnija je danes soglasno odločila, da je federalni zakon o kontroli rentov ustaven.

Najvišja sodnija je spremenila odlok federalnega sodnika Paul Jonesa v Clevelandu, ki je odločil, da so se kongresna pooblastila glede regulacije rentov končala z zaključkom vojne.

Sodnik Douglas je v imenu najvišje sodnije izjavil:

"Naj bodo posledice uradnega končanja vojne kakršne koli, vojna pooblastila se s prenehanjem sovražnosti ne trebajo brezpogojno končati."

Najvišja sodnija je prišla do tega odloka par minut potem, ko je posebni kongresni odbor odglasoval, da se rentno kontrolo, ki bi se imela končati z 29. februarjem, podaljša za 31 dni in da se prihodnji mesec začne razmotrivati o nadaljnjem podaljšanju.

Naročajte, širite in čitajte 'Enakopravnost!'

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):

For One Year—(Za eno leto)	$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev)	5.00
For Three Months—(Za tri mesece)	3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):

For One Year—(Za eno leto)	$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev)	6.00
For Three Months—(Za tri mesece)	3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

KRATKI PREGLED VATIKANSKE KOLABORACIJE

II.

Glede kolaboracije Vatikana s fašističnim gibanjem v Češkoslovaški in posebno glede odobravanja zločinstev znanega monsignora Tise, ki je bil zaradi 130 vojnih zločinov obešen, je potrebno poudariti sledeča zgodovinska dejstva:

Vatikan je bil sovražen Češkoslovaski že od leta 1415, ko je bil Jan Hus živ sežgan zaradi upora proti papežu. Toda navzlic vsem intrigam je vse do leta 1938, ko je bil med zapadnimi demokracijami in Hitlerjem sklenjen zloglasni Monakovski pakt, Češkoslovaška veljala za eno najbolj demokratičnih dežel na svetu.

Vatikanski fašistični pokret v Češkoslovaški je vodil "oče" Hlinka, ki je ustanovil klero-fašistične oddelke, takozvano "Hlinkino stražo." Njegov naslednik monsignor Tiso pa je Češkoslovasko izročil Hitlerju in "Hlinkino stražo" uporabil, da je skupaj z nacisti lomila odpor rodoljubnih Čehov in Slovakov. Tiso je postal, kot Hitlerjeva lutka, voditelj "nove" Slovaške in papež Pij XII. mu je šele takrat podelil naslov "monsignora."

Kot je dne 28. avgusta leta 1940 poročal "New York Times," je premier te "neodvisne" Slovaške, Volpeht Tuka javno izjavil, da bo "slovaški vladni sistem v bodoče mešanica nemškega nacizma in rimskega katolicizma." Monsignor Tiso pa je sam izjavil, da imajo "katolicizem in nacizem mnogo skupnega" in da delajo "roka v roki za reformacijo dežele."

Vkljub Kristusovem učenju o bratstvu med vsemi ljudmi dobre volje, je klerofašistična Tisova Slovaška začela klati Žide v takšnem obsegu, da že leta 1941 ni bilo v Slovaški enega samega Žida—otroka, starčka ali pa žene. Sam Tiso je izjavil, da je to klanje in preganjanje Židov podvzeto iz "ljubezni do našega lastnega naroda!"

Vatikanski radio je junija meseca leta 1940, ko je izgledalo, da bodo nacisti sigurno zmagali v vojni, objavil sledeče:

"Izjavo monsignora Tise, vodje Slovaške države, da namerava obnoviti Slovaško na krščanski osnovi, pozdravlja Sveta stolica z dobrodošlico. Novi državni ustroj bo slonel na korporativnem sistemu, ki se je pokazal tako uspešen na Portugalskem . . . Posebno je ta izjava (monsignora Tise) pozdravljena z dobrodošlico, ker prihaja takoj po izjavi maršala Petaina (francoskega kvizlinga), da namerava Francijo obnoviti na krščanski podlagi."

Papež Pij XII. je temu vojnemu zločincu Tisi poslal posebne pozdrave ob priliki Novega leta 1943.

Potrebno je tudi poudariti, da je prav ta Tiso podpisal vojno napoved Zedinjenim državam. To pa ni motilo ameriške državljane okrog klerofašistične Slovaške lige, da bi ne proglasili Tisa za "mučenika" in pošiljali državnemu oddelku note, naj ga rešijo pred zasluženo kaznijo, na klop pa postavijo—Beneša! (Monsignora Tisa so pri koncu vojne zajele ameriške čete in ker je bil največji češkoslovaški vojni zločinec, so ga v soglasju z jaltskim sporazumom izročile Češkoslovaški.)

*

Znano je kakšen hrup so dvignili tukajšnji klerikalni časopisi ob priliki obravnave proti zagrebškemu nadškofu Stepincu. Kot vedno pri takšnih slučajih obravnave proti vojnim zločincem in kolaboratorjem, ki zavzemajo višje ali pa nižje položaje v vatikanski hijerarhiji, so ti klerikalni časopisi dvignili histerično propagandno gonjo, češ, da se v Jugoslaviji zatira vero!

Potrebno je bilo, da se je v Jugoslavijo podala skupina poštenih ameriških duhovnikov, ki so temeljito razkrinkali to lažnjivo propagando in podali podpisano izjavo, da v današnji Jugoslaviji obstoja popolna verska svoboda. Ako pa so Stepinac in ostali nacistični kolaboratorji bili postavljeni pred sodnijo, je bilo zgolj zaradi njihovih dejanj, ki so kazniva ne samo v Jugoslaviji, ampak tudi v naši lastni deželi.

Vse polno dokumentov iz dobe okupacije, posebno v Sloveniji in na Hrvaškem, dovolj zgovorno pričajo o kolaboraciji enega dela katoliškega klera z nacističnim okupatorjem.

Naši čitatelji, ki so imeli priliko čitati zapisnike obravnav proti tem kolaboratorjem in videli originalne nacistične slike, ki kažejo Rožmana v družbi nacističnih častnikov, so glede naše stare domovine in vatikanskih intrig proti našim bratom in sestram v Jugoslaviji, dovolj obveščeni in se zato ne bomo na tem mestu s tem ukvarjali, razen ako bi se nas ponovno izzivalo in zahtevalo, da te kolaboracije potrdimo z nadaljnimi dokumenti.

*

Ker je Sovjetska zveza z okupacijo polovice Poljske preprečila Hitlerju, da ni postavil vojne fronte na staro poljsko-rusko mejo, danes klerikalni časopisi vpijejo, da sta si Hitler in Stalin razdelila Poljsko.

Toda poglejmo, samo za primer, kako so v Vatikanu sprejeli napad fašistične Italije na Abesinijo in okupacijo te dežele, ki je bila prva večja žrtev druge svetovne vojne.

Milanski nadškof Schuster je 25. oktobra leta 1935 izjavil sledeče:

"Italijanska (fašistična) zastava v tem času prinaša zmago Kristusovega križa in odpira v Abesiniji pot za emancipacijo sužnjev in istočasno pot za našo misionarsko propagando."

Dva meseca preden se je Društvo narodov sestalo, da razmotriva o fašističnem napadu na neodvisno Abesinijo, je vatikanski časopis "Osservatore Romano" priobčil poročilo, da je 57 škofov in 19 nadškofov poslalo Mussoliniju sledeči telegram:

"Katoliška Italija se zahvaljuje Jezusu Kristusu za obnovljeno veličino dežele, ki jo je ojačila Mussolinijeva politika."

Papež Pij XI. ni nikoli smatral, da je napad fašistične Italije na suvereno Abesinijo agresivno vojno podvzetje proti deželi, ki je imela vse pravice na svojo neodvisnost. Ko so Mussolinijeve čete vkorakale v glavno mesto Abesinije, Addis Abebo, je ta dogodek papež pozdravil kot konec sovražnosti, "ki bo oznanil pravi evropski in svetovni mir." Ukazal je, naj zvonovi cerkve sv. Petra zvonijo v proslavo zmage fašistične Italije nad Abesinijo, pozneje pa čestital kraljici kot "cesarici Abesinije" in ji poslal slovito "zlatno rožo."

(Konec jutri)

DVA DNI V FLORIDI

(Piše Frank Česen)

V zadnjih letih so si mnogi naši rojaki navzeli ameriških običajev daljšega potovanja, bodisi vsled razvedrila ali radovednosti. Za Amerikance pravijo, da so potovalno strast podedovali iz pionirskih časov, ko so se vozili v zakritem vozu (Covered wagon) po neizmernih deviških pokrajinah in v večni nevarnosti pred bojevitimi Indijanci skušali ustanoviti svoj primitivni dom.

Mnogo naših ljudi potuje po zimi na oddih v sončno Florido. Ta južni polotok ob atlantskem morju na vzhodni in mehiškem zalivu na zapadni strani, je s svojim toplim podnebjem, tropičnim drevjem, s tridesetimi tisoči večjimi in manjšimi jezeri, z bujno floro in fauno, zares pravi zemeljski raj. Obrežja ob katerem so speljane lepe ceste, ima Florida baje 1,500 milj. Vsled stalnih morskih vetričev, je ozračje tudi poleti prilično hladno.

Moj opis potovanja po Floridi bo zelo kratek, ker nisem šel tja na počitnice temveč po opravkih. Ampak dežela me je tako "očarala", da bi vzlic temu ostal tam dalj časa, če ne bi imel vloge pri burki "Vaška Venera", ko jo je vprizorilo dram. društvo "Naša zvezda" ob priliki 35-letnice dr. Ribnica št. 12 SDZ.

Na našem vlaku se ni dogodilo nič posebnega. Peljali smo se skozi Columbus, kjer je že tudi "naš France" vodil državne posle in kjer se v ondotni jetnišnici pokori za svoje grehe marsikak naš rojak. Prišedši v Cincinatti smo se presedli v južni vlak. Že tu se je pokazal vpliv Jim Crow postave. Črni potniki so dobili svoj posebni voz. Nato smo se vozili skozi primitivno in siromaško državo Kentucky. Pusta hribovita pokrajina brezplodne zemlje. Sempatja krpa koruze in to je vse. S čim se ljudje preživijo, je velika uganka. Država Tennessee tudi ni dosti na boljšem. Pod visokimi gorami čepijo redke farme, kojih poslopja kažejo rebra, kot Krjavljeva bajta. Prehidemo v skalovita pogorja z vodopati. Romantična pokrajina je za oko prijetna sprememba. Chattanooga je edino mesto, ki je vredno imena.

Prične se dolga vožnja skozi državo Georgia. Rdeča zemlja. Takoj sem se spomnil na knjigo Božidarja Jakaca "Rdeča zemlja." Vse je rdeče; ceste, zaprašeni avtomobili in deloma hiše. Že se pričenjajo bombažni nasadi, katere obdelujejo zamorski moderni sužnji. Vlak se ustavi v velikem mestu Atlanti. Stanovanjske hiše so tu že brez kleti; vzdignjene od tal. Brez dvoma imajo mački in podgane pod temi hišami obilo zabave. Mene so zanimali odnošaji med belci in črnci. Ampak samo iz vlaka sem dobil le bežen vtis. Na postaji je za črnce posebna čakalnica. Na poulični in autobusih imajo svoje oddelke. Razume se, da imajo tudi vsaki svoje javne prostore. Na ulici se črnec belcu na široko ogne. Zamorski predel mesta je silno zanemarjen. Napol goli in raztrgani otroci plašno zijajo na vlak. Ampak resnici na ljubo naj bo povedano, da je tudi med belci dosti revščine. Ku Klux Klan še vedno rogovili po Georgiji, vzlic temu, da ga časopisje vsaj javno kritizira. Baš tedaj so zažgali križ pred hišami dveh liberalnih učiteljev neke višje šole. Rdeča zemlja kar naprej. Sneg je izginil in že se pojavlja južno drevje; borovci z dolgimi iglami, mah, ki raste in cvete kamor ga veter odnese; celo na brzojavnih žicah.

Jacksonville, Florida. Konečno smo vendar izven rdeče zemlje. Čakamo dve uri za Atlantic Coast Line vlak. Čedno mesto z nekaj industrije in pasjimi dirkami, kjer stavijo za visoke vsote. Suknja in zimska spodnja obleka sta že odveč. Pričnem se potiti, zakar bi me zavidal marsikateri Clevelandčan. Cene so celo nižje kot doma. Skidamo se na vlak. Žal, da ne moremo opazovati pokrajine, ker je noč.

Tampa! Na cilju smo. Dasi Tampa ni turistično, temveč industrijsko in vojaško mesto, sem težko dobil sobo. Ko sem opravil svoj posel, sem slučajno zašel v slovensko gostilno, ki jo obratuje Mr. Perko iz Collinwooda. Pa me je fant na moje presenečenje predstavil slovenski družbi, v kateri so se nahajali: Mr. in Mrs. Peterka, Mr. in Mrs. Kure iz Collinwooda, Mr. in Mrs. Perko in še par drugih. Pravijo da, kjer je vrabec, tam je Kranjec; ampak v Floridi ni vrabcev, pa vzlic temu so tam "Kranjci." Od veselega omizja smo jo mahnili k poznani dvojici Viktor Klinc. Mrs. Klinc je dobro znana v clevelandskih naprednih krogih. Vsled bolezni sta se naselila v Tampi, kjer se Pavla mnogo bolje počuti. Tam smo naleteli na Mr. in Mrs. Louis Wess-a, ki je moj ožji rojak in bivši councilman iz Euclida. Dalje je bil tam na počitnicah pogrebnik Jos. Žele, ki pa je trdil, da mu Florida ne ugaja. Pa sem ga podražil, da je najbrž premalo posla za pogrebnike, ker ljudje prepočasi umirajo. Družina Klinc ima lep dom na 6718 Nebraska Ave. Tampa Fla. So zelo gostoljubni in tudi dve sobi imajo na razpolago za trudnega popotnika.

Drugo jutro me je Louis že čakal pred hotelom. Natočil je "push water" (najnovejši izraz za gasolin) v svojo novo lizo, pa smo zdrčali v 50 milj oddaljeno mesto Sarasota, kjer ima moja sestra Josephine turistovske kabine. Šele tedaj smo v polni meri uživali krasoto tropičnega podnebja. Pred nami se razprostre celo pravkar zrelih pomaranč, citron, grozdnega sadja (grapefruit). Dalje neizmerna polja zelja, solate, paprike in kaj vem še vsega. Neki magnat Ruskin, lastuje sam 5,000 akrov polja in nasadov. Ima baje svojo železnico, tovarne in skladišča za konzerviranje sočivja in stotine črncev, ki za njega garajo na polju. Ob cesti rastejo vsakovrstne palme od pritlikovih pa do mogočnih z razkošno krono in vencem kokosovih orehov.

Hotel Correll! 3711 Broadway. Na cilju smo. Naš nenadni prihod je sestro presenetil. Ko smo si ogledali moderno urejene koče, ki so pozimi stalno najete, nam je postregla kolikor je pač mogla. Na njenem posestvu izvira zveplena voda, ki je baje zdravju koristna. Od tam smo se odpeljali k morju. Rajsko lepa je ta okolica. Krasne vile bogatinov se blišče v vsem svojem razkošju. Čudoviti vrtovi in drevoredi te ponesejo v čisto novi svet. Tu ima Ringling Bros. cirkus svoj zimski stan in ogromen muzej. Na obrežju je vse živo zagorelih kopalcev. Krotki morski golobje jedo kar iz roke. Nabiramo školjke, ki jih mečejo valovi na obrežje. Južno solnce boža zibajoče valove, ki šušljajo svojo starodavno pesem številnim ljubiteljem prirode.

Sarasota živi od turistov, toda cene v restavracijah in trgovinah so nižje kot v Clevelandu. Poceni je zlasti južno sadje. Bušelj pomaranč stane $1.00 ali 10c dozen. Ko smo se pokrepčali in obložili s spominki, smo jo mahnili nazaj proti Tampi. Med potjo smo se ustavili pri rojaku Ivančiču iz Collinwooda. Ima tam svoj cottage, kjer vsako leto prezimuje. Pri njem smo srečali še več drugih veselih rojakov, ki so se prav po domače zabavali. Čas je hitro potekal. Lojze je ustavil uro, pa ni nič pomagalo. Ja, saj pravim; komaj sem se znebil clevelandske 'naduhe" in pričel pošteno dihati (le smejte se) pa bo treba zopet ponovno nazaj, če nočem, da me bo režiser Steblaj linčal, ako se ne povrnem do nedeljske predstave. Dospevši v Tampo, je Mrs. Klinc kar na hitro napravila večerjo. Z mojim zetom sva vzela slovo od prijaznih ljudi. In ko je Lojze ponovno natočil "pushwater" naju je potegnil na postajo. Tako se je končal moj kratek obisk v sončno Florido, kateri upam, da ni bil poslednji. Prihodnjič bom vsekakor obiskal tudi rojake v New Smyrna (Samsula) in Miami. Do tedaj pa: Na svidenje!

V "Enakopravnosti" dobite vedno sveže dnevne novice o dogodkih po svetu in doma!

Kaj pravijo člani SNPJ?

Na naslov A. D.

Tudi društvo "V boj," št. 53 SNPJ je na svoji mesečni seji, ki se je vršila 8. februarja, sprejelo svojo izjavo in obsodilo umazano gonjo in netenje sovraštva med članstvom SNPJ kot tudi med ostalimi zavednimi rojaki.

Društvo "V boj" je eno največjih društev SNPJ in lahko trdimo, da govorimo v imenu 99% članstva tega društva o tej zadevi. Gospodje okrog A. D. naj se rajše poglobijo v svoje lastne vrste in urejujejo list, da bo res list ne pa vedno poln natolcevanje in laži-poročil, s katerimi "futra" svoje čitatelje.

Če zadnje čase res postajate histerični in si tako zelo prizadevate, kako bi uničili naše svobodne časopise med nami zavednimi ameriškimi Slovenci z vašo naročeno taktiko in tožbami, dober tek vam! Ampak od članstva SNPJ držite roke proč, da se ne opečete. Članstvo SNPJ je obsojalo in še danes obsoja to vašo taktiko, ki je naperjena napram vsemu, kar ni in ne gre po vaši "žnorci" kot bi vi to želeli. Z vašo taktiko, ki jo uporabljate, ste storili že dovolj zla, ko ste ukinili svoje lastne časopise, ker so bili tam nekateri vsaj delno zavedni in narodno orijentirani Slovenci.

Ako pa mislite, da nam boste uničili naše napredne časopise, kot so "Prosveta," "Proletarec" in "Enakopravnost," se motite. Tudi če bi vam se to posrečilo, dober vam tek, ampak mi bomo gledali, da na teh razvalinah postavimo nove časopise, ker želimo in hočemo svoje lastne časopise, ki pišejo v svobodnem duhu. Vas pač boli in vas je sram, ko izgubljate tla pod nogami in pri tem bi radi dosegli svoj cilj, da bi ne bili osamljeni.

Članstvo odločno obsoja te vaše peklenske namene in prizadevanja. Stali bomo na braniku našega tiska kot še nikoli poprej in se borili proti vsaki taki umazani taktiki, kot jo uporabljate pri A. D., ne samo po vašem lastnem prizadevanju, ampak tudi po navodilih iz Vatikana in fanatične klerikalne hijerarhije v Zedinjenih državah.

Na članstvo SNPJ, kot vse druge zavedne rojake, pa apeliramo, da finančno podprejo odbor za svobodo tiska, kar bo tem zgagarjem najboljši odgovor.

Naše društvo je že določilo $100 v ta namen in bo pripravljeno stati na braniku našega svobodnega tiska tudi v bodoče.

Za društvo "V boj," št. 53 SNPJ:

Frank Barbič, predsednik;
Joseph F. Durn, tajnik;
John Zaic, blagajnik.

*

Društvo št. 2 bo doprineslo svoj delež v obrambi našega tiska

La Salle, Ill.—Članstvo društva Triglav-Zora, št. 2 je na svoji redni seji razpravljalo o tožbi, katero je naperil proti našim naprednim listom kaplan Franc Gabrovšek in njegovi kolegi okoli Ameriške Domovine, potem si pa upajo vprašati, kaj pravi članstvo SNPJ. Naše članstvo stoji stoodstotne za našimi voditelji, obenem je naše priporočilo Gabrovšku, naj gre nazaj v Jugoslavijo in ako niso priobčili resnico v starokrajskih listih, naj toži tam, ne pa naše liste, ki so samo ponatisnili, kar je bilo tam priobčeno.

Sklenjeno je tudi bilo, da bo društvo doprineslo svoj delež v obrambni sklad. Kar se tiče priporočila br. Franka Keržeta, ki apelira na spravo, mi pravimo, da sprava mora priti od tam, kjer se je začela tožba.

Vencel Obid, predsednik,
Anton R. Mahnich, tajnik,
Frank Udvanc, blagajnik.

Odziv ženskega društva SNPJ

Waukegan, Ill.—Članice društva 119 SNPJ so na zadnji seji razpravljale o tožbi, ki je bila vložena proti trem našim časopisom. Je res žalostno, da taki gospodje iščejo časti po sodiščih. Naši listi naj tudi v bodoče poročajo resnico, pa če tudi boli.

Društvo je prispevalo za obrambo teh časopisov $10, posebej pa so prispevale članice $12, kar je bilo poslano na blagajnika Odbora za svobodni tisk.

Za društvo 119 SNPJ:

Anna Mahnich, predsednica,
Antonia Bezek, tajnica,
Helen Jereb, blagajnica.

*

Imejte usmiljenje s svojim so-človekom

Nekateri ljudje se zelo jezijo, drugi pa celo zgražajo nad g. Gabrovškom, ker je vložil tožbo proti trem našim slovenskim ameriškim časopisom. Najbolj se seveda jezijo zato, ker je tožba vložena za tako visoko vsoto.

Well . . . Ti ljudje, kateri to "kritizirajo," bi se morali zavedati, da so g. Gabrovšku bivšemu ravnatelju večje posojilnice že v krvi le "visoke šolvilke." In drugič tudi to: da je Gabrovšek pri tem najbrž zase sam, pač pa so še drugi njegovi "sodrugi" (besedo "sodrugi" rabimo tu le radi lepšega), katere je nova Jugoslavija z ločitvijo cerkve od države spravila ob precej mastne plače.

Poleg vsega tega je potrebno vpoštevati še dejstva, da nekatera "gospoda," naj bodo to posvetna ali pa duhovna, vsaj po staro krajski navadi, so bila navajena živeti na stroške drugih. Ali ne mislite, da bo "tam onim, od katerih mnogi še svoje žive dni niso prijeli za kakšno produktivno delo—sedaj bo slaba predla za njih obstanek. Prirejati plesne veselice, ali pa druge vrste "come party" (kar v Ameriki sicer nič nemoralnega) se pa "tam" vendar ne spodobi in bi bržkone tudi ne bilo dobičkonosno, vsaj za toliko časa, dokler se vsi deloma pozabi "nauk," katerega se je šele včeraj tam učilo . . .

Zatorej: ako sem v gornjem v pravem, potem g. Gabrovšek pri vsem tem vrši tisto, kar že stoletja uči: ljubi svojega bližnjega . . . Z edino razliko, da si on za "bližnjega" verjetno izbira le tiste, ki so njemu po godu. Ostale pa lahko vse h . . . odnese.

Za nas navadne zemljane je to že lahko precej dobra šola. Namreč svoječasno se nas je učili: "da je Kristus prosil odpuščenja za one, ki so ga celo križali . . ."

Med današnjimi njegovimi namestniki pa so celo taki, ki se le manjša razžaljenja pripravljeni odpustiti, le s tem, če se jih oškoduje z ogromno vsoto $1,200,000 posvetnega bogastva.

Frank Sustaršič

NAZNANILO

Ker nas je že več rojakov prosilo za naslove Jugoslovanskih oblastev v Zedinjenih državah, naj tu navedemo, da naslov jugoslovanske ambasade glasi:

Yugoslav Embassy,
1520—16th St., N. W.
Washington 9, D. C.

Naslov urada jugoslovanskega konzula pa se glasi:

Yugoslav Consulate General
745—5th Ave.
New York 22, N. Y.

Pišete lahko v slovenskem srbohrvatskem ali angleškem jeziku.

Oglašajte v "Enakopravnosti"

Lepa Slovenija v slikah in člankih

Mežica, v ozadju Peca

GORIŠKI VRHOVI

Goriški vrhovi, zastrti četrt stoletja na temnih obzorjih, so spet pokazali svoje jasno obličje in se sedaj dvigajo pod prosto slovensko nebo.

Že kmalu nad Gorico, v nje severni okolici, nas vabijo okoliški hribi na nedeljske poldnevne in celodnevne izlete in sprehode, da se z njih zagledamo v čudoviti gorski svet Julijcev z dominatnim Krnom na severu, v bleščečo ploskev Jadranskega morja na jugu, v mehko vipavsko dolino in kremeniti Kras na vzhodu in v valovita in kipeča Brda na zapadu. Ko občudujemo te nedosežne lepote, ponovno ugotavljamo, da se goriški planinci nahajamo na razpotju štirih svetov, štirih različnih svojstvenih deželic na razmeroma majhnem prostoru, ki pa je najlepši del Slovenskega Primorja.

Prva povojna planinska pota nas vedijo na okoliške in tudi oddaljnejše okoliške vrhove, da jih po tolikem molku in presledku vsaj mimogrede obiščemo.

Sv. Gabrijel (646 m), Sabotin (609 m), Sveta gora (682 m).

Sv. Gabrijel ali, kakor mu pravijo domačini, Škrabrijel je močna gorska gmota nad Gorico, ki jo ima vso pod seboj in v svoji oblasti, je nezavestna trdnjava iz prve svetovne vojne, a ljubka in mična v mirnem popoldanskem soncu. Okrog Škabrijela, po stisnjenih dolinah do Sv. Katarine in še niže do Solkana, gredo partizanske steze, ki zavijajo v zakloniščа in žive skale, v skrivnostne zasede in nevarne položaje. Tu, kakor na Sabotinu in na Sveti gori, na vsakem koraku, stopamo po sledovih partizanskih borb. Razdejani bunkarji, razmetani trnovi, deske, razbitine nam pričajo o njih grozoti. Uboga Katarinca! Že dvakrat ji je vojna vzela cerkvico. Partizani so obvladali položaj tik pred mestom Gorico, do njenih severnih vrat.

Takrat si niso upali meščani iti v Solkan, Pevmo, Kromberg. Kako lepo je sedaj nam izletnikom hoditi po teh varnih, osvobojenih stezah in pomemkovati se o prestanih krvavih bitkah.

Lazimo po Sabotinem hrbtu, ki je nosil težo obeh vojn—Previdno se ogledujemo, da ne zadenemo na mino. Na vrhu so prej zijale tri volkulje—"i tre lupi," ki so z ostrimi zobmi režale proti severu, hoteč vso to zemljo pogoltniti. Po njih se je nazval italijanski regiment, ki se je leta 1915 zagnal do sem, a ni mogel dalje. Volcje so bili gladni.

Na Sabotinu so imenovali "sveto cono," prav na vrhu je še hišica čuvaja, v kateri je bil nameščen majhen muzej z vojnimi trofejami in album za vpis obiskovalcev; čuvaj jim je prodajal razglednice in jim stregel z okrepčili.

Po teh goličavah so sprehodi v zgodnji pomladi najlepši. To stran vrha je polno majhnih modrih sviščev, velikonočnic, onstran v nevarnem skalovju pa dišečih avrikljev. Mogočno doni svetogorski zvon. Vsa tesna Soška dolina pod nami zajema njegove globoke in brneče zvoke. Mir in blagoslov razliva svetogorski zvon po teh nekdanjih divjih bojiščih; iz polne duše se nam trga vesel vrišč.

Sveta gora je starejša slovenske božja pot. Prvo svetišče je iz let 1540-1544, v letu 1565 so jo prevzeli bosanski frančiškani, pregnani od Turkov. Leta 1786 je Jožef II. zatrl samostan, ki je bil potem porušen, leta 1793 pa obnovljen. V juniju 1915 je cerkev porušila italijanska artilerija. Leta 1928 je vstala nova, sedanja basilika v modernem baroku.

Iz mesta si z mestnim avtobusom prihranimo daljšo asfaltirano cesto do Solkana. Nekoč nas je iz Solkana, zunaj vasi, z glavne ceste po ravni drči navzgor vozila vzpenjača prav do vrha. V Gorici so ji rekli "teleferica," danes je njen stroj pokvarjen, vlačilne vrvi pretrgane, v glavnem pa je orodje še celo. Prihodnja obnova spravi vzpenjačo zopet v obrat.

Na Prevalju, na sredi poti iz Solkana, je vojaški blok zavezniков, kjer se za prehod izkažemo z osebno izkaznico. "Okej!" —to je dobro—s to običajno krilatico nam Anglež ali Amerikanec odpre cestno pregrajo, če hočemo v cono "B," bodisi na levo v Grgar ali na desno v Ravnico in Trnovo. Za Sveto goro nam ni treba "okeja," ker leži še v coni "A."

V Svetogorskem samostanu so ostali še nekateri redki laški patri, a že prihajajo bodoči slovenski gospodarji. Z manjšimi vozili dosežemo vrh tudi po cesti, ki se od Prevalja dvigne v strm klanec; vendar naši povojni izletniki hočejo v hribe peš, da so daleč od motorja, bencina, defektov in sličnih navlak.

Tako s Svete gora kakor s Škabrijela in Sabotina hite naši v silne dalje mimo znanih Julijcev proti zapadu čez Kaninsko pogorje v Karnijske vrhove in še noter v razkrite tirolske Dolomite. V Furlanski nižini se ostro črta oglejski stolp, za njim se na Jadranu ziblje bela jadrnica; za lagunami so Benetke, ki jih ni videti, zato pa po starem ljudskem običaju primemo soseda rahlo za grlo in ga dvignemo od tal, da bo videl "Benetke." Rdeča sončna obla tone globoko v Furlansko ravan "la tramontana," okna po bregovih gorijo kot krasne plamenice: ko ugasnejo, daljni vrhovi še gorijo v mravčni barvah in počasi zbledijo v srebrnino sivega skalovja. Nikjer na slovenskem ne zahaja sonce tako lepo in v takem veličastju.

Sv. Gabrijel, Sabotin, Sveta gora, Sv. Danijel, Sv. Valentin, rico niso po svoji goli zunanjosti prikupljivi, ali njihova preteklost, naši mladostni spomini, študentovska leta, široki razgledi nas mikajo. Predstraža so visokemu gorstvu: od vetrov ožgani in oguljeni nas kot zaščitniki varujejo burje, ki sili v mesto. Hodimo k njim na planinske vaje, polni opojnega južnega sonca se vračamo po zapeljivih "markacijah," ki vodijo "pod vejo" k "osmicam" (vintočem) v Krombergu, na Oslavju, v Št. Mavru, da potem razigrani pripojemo v našo veselo Gorico.

(SANS—Chicago.)

Večerno sonce na Kopi (Pohorje)

PRIMORSKE VESTI

(Ljubljana, 19. jan. 1948)

Prvi korak k uresničenju enotnosti Tržaškega ozemlja

Vojaška uprava Jugoslovanske armade v Kopru, ki upravlja del Svobodnega tržaškega ozemlja (STO-ja) do imenovanja guvernerja, je izdala ukaz o svobodnem prehajanju demarkacijske črte med jugoslovansko in britansko ameriško cono STO-pa. Demarkacijsko črto lahko prehajajo vsi civilni prebivalci tega področja, ki imajo osebno izkaznico. Ta ukaz predstavlja prvi korak k ustvarjanju pogojev za enotnost Tržaškega ozemlja, k normalizaciji prilik. Razen tega je Vojaška uprava jugoslovanske armade navezala stike s predstavniki Zavezniške vojaške uprave, da bi bil dosežen sporazum o svobodni izmenjavi blaga med obema conama ter svobodi zaposlitve delavstva ene cone v drugi coni. V tej zvezi naj pripomnimo, da je britanska vlada odklonila predlog jugoslovanske vlade glede ustanovitve skupnega jugoslovansko-ameriškega štaba za upravljanje Tržaškega ozemlja. Nedvomno tičijo vzroki za to odklonitev v prizadevanju, čim bolj zavleči možnosti ustvaritve enotnosti STO-ja in s tem sočasno omogčiti anglo-ameriškim četam, da ostanejo na tem področju kolikor mogoče dalje.

Delovanje Slov. nar. gledališča za Tržaško ozemlje

Dobro je znana borba Slovenskega narodnega gledališča v Trstu za dvorano. Zaman so bila vsa prizadevanja za zagotovitev primernega prostora, kjer bi Slovensko gledališče lahko uprizarjalo svoje predstave.

Kljub številnim dvoranam v Trstu je ostala anglo-ameriška uprava v Trstu gluha za vse prošnje in pritožbe slovenskih kulturnih krogov. Slovenskemu gledališču v Trstu ni preostalo nič drugega, kakor da si je pričelo samo pomagati pri iskanju primernih prostorov. V novi sezoni so požrtvovalni tržaški gledališki igralci uprizorili I. Cankarjevega "Kralja na Betajnovi" najprvo v Kopru, te dni pa v Domu pristaniških delavcev v Trstu. Predstava je žela lep uspeh. Normalizacija prilik na Svobodnem tržaškem ozemlju bo nedvomno mnogo prispevala k možnostim bolj zadovoljivih okoliščin, v katerih bi v tem primeru zaživelo slovensko kulturno življenje.

V sedmih mesecih 1,100 bomb

Zaradi aretacije nekaterih partizanov v Tržiču in zaradi stalnih izzivanj ter bombnih napadov fašističnih elementov na področju Tržiča je pokrajinski odbor Zveze primorskih partizanov za tržiško pokrajino sklenil, proučiti postopanje policijskih oblasti zaradi aretacije Marija Fantinija, ki je bil odlikovan s partizansko srebrno svetinjo. Fontanova in drugih partizanov. Pokrijinski odbor zahteva takojšnjo izpustitev aretiranih partizanov in takojšnjo aretacijo dobro znanih neofašističnih izzivalcev. Kakor so navedene borce preganjale že anglo-ameriške zasebne oblasti, tako se to preganjanje nadaljuje tudi sedaj s strani italijanskih policijskih organov. Značilno je, da je bilo v okraju Tržič v sedmih do osmih mesecih vrženo 1,100 bomb. Zgodilo se je celo, da so fašistični izzivalci hoteli zvaliti krivdo in odgovornost na napredne demokrate in komuniste zaradi umora 34 letnega Petra Dominuttija, člana bivše akcijske stranke in vodje tolp, ki že ves čas izvajajo v Tržiču in okolici številna teroristična nasilja. Demokratične delovne množice upravičeno terjajo, da se povzročitelji neofašističnih napadalnih akcij zapro ter kaznujejo.

Za 120 milijonov novih davkov

Na zadnji seji tržaškega občinskega sveta so sklenili povišanje trošarinske užitnine za 25 odstotkov. Poročevalec finančne komisije je poudarjal, da je znašel lani dohodek na trošarinah okoli 400 milijonov ter da bodo z novim poviškom zvižali ta dohodek na 100 ali 200 milijonov. Kot pretvezo za to povišanje je služil izgovor o zvišanju stroškov zaradi povišanja plač uslužbencem. Razen tega nameravajo uvesti trošarino še na nekatere predmete, ki so bili doslej neobdavčeni.

645 obnovljenih poslopij

V letu 1947 so bile obnovitvene zadruge na Goriškem zelo delavne. V goriškem okraju je bilo skupno obnovljenih 348 stanovanjskih in 232 gospodarskih poslopij. Vseh članov obnovitvenih zadrug je bilo v preteklem letu 2750. Vipavski rajon šteje 14 obnovitvenih zadrug, grgarski 7, rajon Gorica tudi sedem. Vrednost obnovitvenih del je 147,753,450 dinarjev. V goriškem rajonu bodo zgradili več delavnic, ki bodo delale izključno za obnovo.

Drobne novice

Prebivalci Podgore pri Gorici terjajo samostojno občino v obsegu, kakršen je bil pred priključitvijo h Gorici.

V Gradežu pri Trstu je 1400 brezposelnih demonstriralo pred občinsko palačo Brezposelni v Gradežu so sklenili, da pošljejo vso delegacijo v Rim. V Gorici so ustanovili odbor, ki bo pobiral prostovoljne prispevke za pomoč brezposelnim.

V Dobrovem v Brdih so uprizorili Finžgarjevo dramo "Razvaline življenja", ki je žela popoln uspeh. K predstavi so prišli ljudje z vseh Brd.

V Anhovem v Soški dolini so pričeli s temeljnimi deli za postavitev spomenika padlim talcem. Ves potrebni cement je darovala anhovska cementarna.

Gimnazija v Novi Gorici je dobila sedaj svoje nove prostore v veliki, krasni zgradbi, v kateri so stanovali nekoč sinovi fašističnih pilotov.

S plinom se je skoraj zadušila v Trstu 55 letna vratarica Lucija Miami iz ulice Canova št. 13. v Trstu.

V Šempetru-Gorici so pokopali ob veliki udeležbi ljudstva junaškega borca za našo svobodo Petra Nemca, ki so ga krvoločni Nemci neusmiljeno trpinčili, dokler ga ni rešila strašnega trpljenja odrešilna krogla. Na željo staršev in borcev je bilo njegovo truplo pokopano v rodnem kraju.

(SANS—Chicago)

1891 1948

NAZNANILO IN ZAHVALA

Globoko potrti in žalostnega srca naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem tužno vest, da je umrla naša ljubljena soproga, mama in sestra

Josephine Kos

rojena Smerdel

Zatisnila je svoje blage oči 3. januarja 1948. Pogreb se je vršil civilno iz Joseph Želetovih prostorov na Lakeview pokopališče, kjer smo jo položili k večnemu počitku v naročje materi zemlji.

Blagopokojna je bila rojena 21. februarja 1891 leta v vasi Selce pri Št. Petru na Krasu.

V dolžnost si štejemo, da se tem potom iskreno zahvalimo vsem onim, ki so položili tako krasne vence cvetja h krsti drage pokojnice. Ta dokaz vaše ljubezni do nje nam je bil v veliko tolažbo. Zahvalo naj sprejmejo sledeči: Mr. in Mrs. Anton Cerkvenik, Mr. Frank Smerdel, Mr. in Mrs. John Sprohar, Mr. in Mrs. Joseph Jenko in družina, Mr. in Mrs. Frank Maren in družina, Mr. in Mrs. Albin Sirceley, Mr. in Mrs. Joseph Gutman in družina, Mrs. Jennie Bitenc in družina, Mr. in Mrs. Paul Sluga in družina, Mr. in Mrs. Frank Urankar in družina, Mr. in Mrs. Stanley DeLong in družina, Mr. in Mrs. Anthony Eskra iz Toledo, O., družina Raischel, Mr. John Troha, sosedje, društvo Vipavski raj št. 312 SNPJ, Progresivne Slovenke krožek št. 1, Mechanics Educational Society of America Local 21, delavci v Shipping Dept., Eaton Mfg. Co.

Dalje naj sprejmejo najlepšo zahvalo vsi oni, ki so darovali v gotovini.

Hvala vsem, ki so dali svoje avtomobile brezplačno v poslugo za spremstvo pri pogrebu.

Srčna hvala vsem, ki so se prišli poslovit od nje, ko je ležala na mrtvaškemu odru ter vsem, ki so jo sprejmili na njeni zadnji poti na pokopališče.

Hvala pogrebnemu zavodu Joseph Žele in sinovi za vzorno voden pogreb in najboljšo vsestransko poslugo. Našo zahvalo naj sprejmejo članice Progresivnih Slovenk in člani društva Vipavski raj št. 312 SNPJ, ki so nosili krsto.

Posebno zahvalo želimo izreči Mrs. Lucy Sprohar iz Export, Pa., ki nam je toliko pomagala v zadnjih njenih urah, kakor tudi Mrs. Helen Cerkvenik za vso velikodušno pomoč v bolezni.

Ti, ljubljena soproga, mama in sestra, počivaj v miru v svobodni ameriški zemlji. Mi se Te bomo vedno spominjali z ljubeznijo in hvaležnostjo do konca naših dni!

Žalujoči ostali:

Joseph soprog
Mary, poročena Maren, in Melva, hčerki
Mrs. Helen Cerkvenik, sestra
Frank Smerdel, brat
V stari domovini zapušča sestro Johano.

Cleveland, Ohio, dne 17. februarja 1948.

PREŽIHOV VORANC:

Samorastniki

(Nadaljevanje in konec.)

"Z vami je tako: vi niste kakor drugi otroci — vi ste samorastniki. Vi se niste odzibali po zibelkah, vaše zibelke so razgoni, brazde, zare, kjer vas je žgalo solnce in vas je močil dež. Ob teh zibelkah so vam popevale tutujke in prepelice, svetila vam je strela, budil vas je grom . . . Zato ste ko samorastniki. Sami ste se izlevili, brez goje, kot izgubljena samorastna setev v razgonu. Kakor se samorastnik zgrabi z okolico, tako se morate tudi vi, Hudabivniki zgrabiti z življenjem. Kjer stojite, poženite korenike. Ne dajte se teptati od drugih, ne prenašajte ponižno krivic, ali tudi vi ne prizadevajte nikomur, nobenemu bližnjemu kakih krivic. — Poglejte, mene so položili na marternico, ko še dobro vedela nisem, kaj je svet. Mogoče bodo polagali tudi vas. Tedaj stisnite zobe in si mislite, da ste samorastniki — da ste Hudabivniki. Zdaj po meni vas je devet, čez petdeset let vas bo lahko že sto, čez sto let vas bo petkrat, desetkrat toliko. Potem si boste združeni lahko priborili svojo enakovrednost, svoje pravice."

Leto za leto je Meta vlivala otrokom vero vase in jih učila spoznavati in zaničevati krivico in greh; ta vera se je v njih utrjevala, nosili so jo s seboj po podjunskem produ, po gorskih koritih, ta vera se je zraščala s tuljenjem vetrov po slemenih, z bučanjem globač, s sanjami polj, zlivala se je s šepetom jezerskih gladin, z neskončnim šumom dravskih valov . . .

Stari Karničnik je nekega dne nenadoma umrl. Že dolgo pred smrtjo ga je nekaj tlačilo; bil je molčeč, taloven. Ljudje so si razlagali s tem, da ga grizejo Hudabivniki. Kar se o njegovem umiranju pripoveduje, ni vse potrjeno. Toda ljudje pravijo, in Ožbej je sam trdil, da ga je oče dal poklicati k sebi, ko je padel. Ko pa je Ožbej prišel, je bil Karničnik že napol nezavesten. Čisto rahlo je baje šepetal:

"Ožbej, vzemi jo . . . "

Potem je umiral pol ure, nato je baje spet zašepetal:

"Ožbej . . . Male Karnice so tvoj užitek do tvoje in Metine smrti . . . "

Nato se ni več zavedel in po dveurnem, težkem umiranju je umrl.

Če je na zadnjo uro res tako rekel, je težko dognati, toda kot sem že rekla, je sam Ožbej tako trdil, ki je bil z ostalimi otroki pri njegovi smrti. Mogoče pa je, da je Ožbej le zato tako govoril, da bi pred Meto in pred nami opral neusmiljenost in trdovratnost svojega očeta. Resnica je, da iz tega ni bilo nikoli nič; Ožbejev brat Volbenk je dobil vse posestvo z Malimi Karnicami vred. Ožbej je dobil sramotno majhno doto, od katere so pa odbili to, kar je stari Karničnik položil za prve tri Metine otroke; za ostale se Karničnik ni več zmenil. Ožbej je dobil tudi pravico dosmrtnega bivanja na Karnicah, pravico do hrane pri mizi, kar pa vse zapade, če se oženi. Torej je bil še po očetovi smrti privezan na Karnice.

Vendar so ljudje mislili, da se bosta Meta in Ožbej le vzela. Ožbej bi lahko s preostalo doto kupil majhno kajžo. Tako je mislila tudi Meta. Pa tudi iz tega ni bilo nič; Ožbej je po stari navadi odlagal, obljubljal in pil. Mogoče bi naposled le prišlo do tega, če bi ne bilo druge nesreče. Ožbej je nekoč spet nekaj dni pil in ko je ponoči hodil proti hudabivški kajži, je štrbunknil v Zablatniško jezero, odkoder so ga drugi dan mrtvega potegnili.

Na pogreb je šla Meta s sedmimi pankerti, Gal in Gaber sta bila pri solđatih. Na pogreb so prišle tudi vse Karnice, — prvič in zadnjič sta bili obe veji te družine skupaj. Vsa soseska je pridregnila, da bi bila priča temu prizoru. Zato je bil pogreb tak, kakršnih je malo v našem kraju. Ožbetova smrt ni zravnala prepada med Karničniki in med Hudabivniki; to se je pokazalo že na pogrebu. Obe družini sta bili vsaka zase, nepristopni, hladni; Karničniki so si bili svesti svoje moči in ugleda — Hudabivniki pa svojih pravic. Sedmero hudabivških samorastnikov je obdalo svojo mater, kot bi jo očitno branili pred ostalim svetom.

"Sto rajniš je ostalo za Ožbejem in pa nekaj obleke. Jaz pridenem še sam en stotak za otroke in s tem mislim, da so Karnice svojo dolžnost izpolnile. Tukaj so, po ostale stvari pa zaženite koga na Karnice, ker vam bo gotovo vse prav prišlo. Na sedmino pa pridite, če hočete."

Samorastniki so pogledali Meto, ta je pogledala njih, nato je mirno rekla:

"Karnice naj obdržijo svoj denar, mi ne potrebujemo ničesar od njih!"

Vsi pogrebci so videli ta prizor. Mnogi so menili, da imajo Hudabivniki prav, ker so odbili tako ponižujočo ponudbo. Hudabivniki se tudi sedmine niso udeležili. Dva rodova sta se ločila za zmerom.

Pobarali boste, kaj je bilo s Karnicami?

Odgovorite si lahko kar sami, če pogledate okrog sebe. Jaz vam lahko povem samo tole: — Mlada Karničnica je prišla sem nekje od Tinj. Bila je vajena ravnine in se na obirskih bregovih ni mogla privaditi. Slednjič je pregovorila moža, da je Karnice prodal in kupil velik gosposki grunt v ravnini blizu človške ceste. Karnice je kupila graščinska gospoda 1875 leta.

Karnice so prve v tem kraju prišle v gosposke roke, potem pa je šlo, ko da bi se plaz udrl; v teku treh desetletij so pokupili grofovska in razna druga gospoda veliko posestev, predvsem gorskih, lesnih posestev in ako greste danes od štajerske meje po planinah proti sončnemu zahodu do Borovelj, se vam ni treba bati, da bi morali s gosposkega stopiti na kmečko lastnino.

Karničniki, ki so stoletja obstajali na pobočjih Obirja, so doli na ravnini dogospodarili v najkrajšem času. Mlada se je rada vozila v Celovec, pravijo, da je imela znanje z razno človško gospodo. Doma pa je šlo vse narobe in preden je minilo petnajst let, je gospodarstvo prišlo na nič. Ostalo je dvoje otrok, ki sta se izgubila nekje v Celovcu; pravijo, da se tam še zasledi karniško ime, toda ti potomci se pišejo zdaj Karnitschnigg.

In Hudabivniki?

Hudabeli so ostali Hudabeli. Meta sama ni učakala posebne starosti. Umrla je pri Galu na neki žagi v globoki belanski globači. Otroci pa so se razsuli ko mravlje po lesovih, po žagah, po jamah in po hubah. Po vseh koritih in bregovih so posejani, odkoder tečejo bistre vode proti Dravi. Najprej jih je bilo devet, danes pa raste že četrti rod, kmalu bo peti na vrsti, cela vojska, ki oblega, izpodjeda, zasega Karnice . . . "

Starkin glas je pogoltnil globok, zamišljen molk. S Košatom sva obnemela pred veliko silo življenjske moči, ki je vrela iz teh posušenih prsi. Bilo je, kakor bi bila čula globoko molitev in težko kletev, ki ni prihajala iz teh votlih brezzobih ust pred nama, temveč iz osrčja visoke in široke obirske gore . . .

Košat se je prvi opogumil in pobaral:

"Mati, ali ste tudi vi Hudabivnikova? . . . "

"Jaz sem hudabivška Nana."

Ko sva zapuščala majhno gorico karniške kajže, tega ostanka nekdanje karniške mogote, se je skozi leso vsula tropa otrok, ki je prignala majhno čredico s paše. To je bil tretji hudabivški rod po Nani, otroci grofovskega najemnika, napol drvarja, živečega na Karnicah, pri katerem preživlja najmlajša hči Mete in Ožbeja svoje zadnje ure življenja. Starejši samorastniki pa imajo že četrte, morda že pete potomce. Ta rod se mi je zdel tak, kakor ga je opisovala starka malo poprej; zdrav, lep, samosvoj. Česar stari Karničnik v svoji zagrizenosti ni dovolil, to se je zgodilo čez skoraj šestdeset let; hudabivški rod živi na Karnicah, ne kot lastnik, pač pa kot najemnik zemlje, kot drvar teh črnih lesov. Kot tak pa je edini pravi lastnik . . .

O tem sva razmišljala s Košatom, ko sva ležala na robu slemena, odkoder se je videlo na Podjuno pod nama. Mračno obzorje poletne noči je ta pogled zmeraj bolj krčilo in kmalu je bila vsa ravnina polna edinstvene, krasne, lepe koroške noči. Počasi se je mrak začel obešati tudi tu zgoraj po lesnatih bregovih. Najprej je napolnil gozdove same, potem je počasi zalival poseke in odrival dnevno luč vedno više proti skalam. Tam se je najprej potuhnjeno stiskal med čeri in prepade, odkoder se je že mnogo bolj črn razbohotil na vse strani in srebal sončne žarke, ki so se krčevito oprijemali sinjih vrhov, dokler jih ni vseh popil . . . Le Dobrač je še dalje živordeče žarel . . .

Mrak pa ni predolgo kraljeval. Kmalu je vzšla na vzhodu bleda lunina zarja in prečudna tančica je pokrila deželo. Iz te prelesti so se dvigale podobe Dobrača, Pece, Svinje, Golce, ko da bi vstajale iz hladne kopeli neizmernega srebrnega tolmuna . . . Nebo te noči se je sklanjalo brez utripanja nad vso to prelest, kakor se more sklanjati le neba poletne koroške noči.

Nama s Košatom se je najprej zdelo, da je noč skrivnostno tiha. Toda to je bila zmota. Kmalu sva razločila, kako so šumeli gozdovi okoli Karnic, kako je dihal Obir z enakomernim odmevom svojih večnih vetrov, kako so pljuskali odmevi dravskih valov, tolmunov, kolovratov ter gor do tega slemena, kako so pod to prečudno tančico živela in dihala polja in vasi obdravskih logov in dobrav. Nekaj je zazvonilo, kot bi se slišali glasovi potopljenih zvonov iz spečih jezer . . . Glasovi, ki so jih čez dan sprejela vase polja, glasovi žag in tovarn, ki so se čez dan nakopičili v globačah in koritih, so zdaj vriskali in zdihovali iz stisnjene, z nožin pregnane sopare.

Ali ni to dih in stok stoterih, tisočerih Hudabivnikov, molitev in kletev, prisega in bojna napoved vseh tistih, ki iščejo vsak svoje lastne Karnice? . . . Da, to je bojni klic črnih kovačnic, prečrnih jam, ožganih razgonov, stisnjenih zar, zapuščenih globač in kopišč . . . to je bojni klic zavrženega, prekletega rodu.

Dohodninski davek mora biti plačan do 15. marca

Za točno in zanesljivo postrežbo pri izpolnjevanju listin za dohodninski davek za leto 1947

pojdite k

JOHN ROŽANCE

15216 LUCKNOW AVE., blizu Memorial šole

Uradne ure: od 10. zj. do 9. zv., ob nedeljah od 1. do 7. zvečer

KEnmore 3662

Zastopniki "Enakopravnosti"

★

Za st. clairsko okrožje:

JOHN RENKO
1016 E. 76th St.

★

Za collinwoodsko in euclidsko okrožje:

JOHN STEBLAJ
775 East 236 St.
REdwood 4457

★

Za newburško okrožje:

FRANK RENKO
11101 Revere Ave.
DIamond 8029

ZAVAROVALNINO

proti

ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam itd.

preskrbi

JANKO N. ROGELJ
6208 SCHADE AVE.
POKIČITE:
ENdicott 0718

SEE THE NEW MAYTAG

Cene od 114.95 naprej
Lahka mesečna odplačila

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE

6202 St. Clair Ave., cor. Norwood Rd.

JOHN SUSNIK

ENdicott 3634 Odprto ob večerih

Razno

Veteran

nujno potrebuje v najem hišo ali apartment s 5 ali 6 sobami; najraje na južno-vzhodni strani.
Pokličite
MA 1392

2 TRGOVINI, 6 stanovanj v 3 različnih hišah; posamezna gorkota; garaže, dober dohodek; izvrsten nakup. Od St. Clair in E. 55 St. Ekskluzivno. **Za eno družino**, 6 sob, blizu White Motor Co.; se tudi zamenja za 2-družinsko hišo. **F. B. ROYAL CO., MA 5833.**

2 zaposleni ženski

želita dobiti v najem 3 ali 4 sobe v East Clevelandu. Takoj. Imate prvovrstna priporočila.
KE 7696

VAŠI ČEVLJI

BODO ZGLEDALI KOT NOVI, ako jih oddaste v popravilo zanesljivemu čevljarju, ki vedno izvrši prvovrstno delo.

Frank Marzlikar
16131 ST. CLAIR AVE.

JOHN ZULICH INSURANCE AGENCY
Frances Zulich
18115 Neff Rd., IV 4221
Se priporočamo rojakom za naklonjenost za vsakovrstno zavarovalnino.

JUGOSLOVANSKE POŠTNE ZNAMKE
dobite pri
AUGUST KOLLANDER
6419 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio

MAYTAG PRALNI STROJI

predelani (rebuilt), aluminijasti čeber, trpežen. Stroj zgleda kot nov. Samo **$69.**
NORTHEAST APPLIANCE & FURNITURE
22530 Lake Shore Blvd.
819 E. 185 St.

DVOJICA IN SIN-VETERAN potrebujejo 5 ali 6 sob;

hiša za 1 druž., apartment ali stanovanje na trgovino. najraje na zapadni strani.
EX 5893

ZANESLJIVA DVOJICA

z 15-letno hčerko želi dobiti v najem majhno hišo ali apartment; najraje neopremljeno in na zapadni strani mesta. Ima izvrstna priporočila. Pokličite
MRS. KOENIG
MA 6687 med 9. in 5.

MODERN PERMANENT HAIR WAVING & HAIR STYLING
4322 Pearl Rd.
$7.50 Permanent Wave damo za $5.00
Prvovrstno delo v lepotičju.

Popravimo radio aparate

vseh izdelkov. Tudi damo v najem zvočnike po zmerni ceni.
WONDER RADIO
5602 Harvard Rd., DI 6030

PRALNE STROJE IN ELEKTRIČNE PREDMETE popravimo in predelamo
DA SO KOT NOVI.
Ekspertni delavec.
CAPITAL WASHER CO.
13363 Madison Ave., BO 1175

KLAVIRJI

prenovljeni upright klavirji po zmernih cenah. Uglašimo in popravimo. — **H. W. BORGSTEADT, 12805 St. Clair Ave., LI 8407 — MU 5712**
Nudimo pouk v glasbi, na violini in klavirju. M. STEELE STUDIO.

Dela za moške

KUH

izurjen, ki bi prevzel popolno odgovornost nove, moderne kuhinje, ki je bila pravkar otvorjena. Mora biti zanesljiv, zmožen in imeti priporočila. **Karl Brown's Colonial Inn. 15241 Euclid, GL 4841.**

Turret lathe operatorji

prvovrstni delavci za W & S Lathes. Izurjeni pri sestavi dela. 4. pop. do 12.30 zj. Plača od ure poleg bonusa.
,971 E. 63 St., HE 7268

DOBRI DELAVCI za splošno delo v tovarni; če boste zadovoljivi, se vas bo premestilo na produkcijsko delo; dobra prilika za delavne in zanesljive moške; plača od ure in nadurno delo ter druge ugodnosti. Zglasite se osebno — **DAIRYPAK, INC., 5250 Brookpark Rd.**

MAŠINIST

prvovrstni delavec; dobra plača od ure. Delo podnevi.
CLEVELAND HYDRAULIC CO.
2925 E. 55 St.

PORTER

za delo podnevi; izpod 50 letom starosti; za splošno snaženje in čuvajsko delo. Stalno; dobre delovne razmere. Tedenska plača.
THE BAILEY CO.,
Detroit & Warren Rd.

LIVARJI
HEAVY FLOOR
Plača od ure.
THE KILBY MFG. CO.
4623 Lakeside Ave.

TOOL HARDENER

DOBI DELO; MORA IMETI VSAJ 5 LET PRAKTIČNE IZKUŠNJE; PLAČA OD URE.

New Departure Div.
General Motors Corp.
Sandusky, O.

Zemljišča

LASTNIK PRODAJA — Hiša s 3 spalnicami; "tile" kopalnica, kopališče; garaža za 2 avta; gorkota na plin; rekreacijska soba; 2 leti stara. Gesu in Taylor šoli. $17,900; proda se tudi novo peč, ledenico sive preproge in razne druge predmete. Sprejme se katerokoli primerno ponudbo. — **FA 2076.**

Razno

MAX'S AUTO BODY SHOP
1109 E. 61st ST. — UTah 1-3040
Max Zelodec, lastnik
Popravljamo ogrodje in fenderje avtov vseh izdelkov.
Naša posebnost je barvanje avtov, da so kot novi.
Nove avte, ki so poškodovami, popravimo, da zopet zgledajo kot novi.

VETERAN IN ŽENA želita 2 ali 3 neopremljene ali opremljene sobe;
NA ZAPADNI STRANI.
WO 8154

MOŠKI,

ki dela refrigeracijska dela; žena in 2-letna hčerka potrebujejo 3 ali 5 neopremljene sobe; bodo sami papirali. Pokličite
MI 1824 ali ON 4844

Veteran in žena

želita dobiti v najem 3 ali 4 neopremljene sobe. Nujno potrebujeta; na vzhodni strani če le mogoče.
RA 2685 — po 7. uri zvečer

Veteran z ženo in 2 otroci

stara 2 leti in 4 mesece, nujno potrebuje 4 ali 5 sob, neopremljene. Na zapadni strani. Bo iztiran iz sedanjega stanovanja.
WO 2478

PONUDIMO NOV AVTO po predpisani ceni, znanega izdelka, za stanovanje s 2 ali 3 spalnicami v duplex hiši ali apartmentu; opremljeno ali neopremljeno stanovanje, najraje v okolici Parme. Pokličite Mr. White čez dan **SH 2107**, zvečer vprašajte za Mr. Statler.

Dobrega značaja

in na dobri finančni podlagi, veteran, žena in hčerka nujno potrebujejo stanovanje v apartmentu ali hiši za 2 družini; nimajo živali. Bodo sami dekorirali. — **LI 8435.**

Dvojica z otrokom

išče stanovanje s 4 ali 5 sobami; bančni delavec pri South Side Federal Savings & Loan Co.
ON 0273

Dela za ženske

Hišnica

Stalno delo, dobra tedenska plača. Izkušnja ni potrebna; prosta ob nedeljah.
2530 Prospect
PR 9638

Stenografka—strojepiska

Za majhen urad; prosta v sredo in soboto popoldne. Tedenska plača $40.
EN 5088

Ženska za snaženje

2 majhna urada in predvhod 7. zv. do 1. zj. 5 večerov. Plača od ure.
HERTZ DRIVE-UR-SELF STA.
1865 E. 17 St., CH 4400

Stenografka — klerkinja

Prodajni in kreditni oddelek stalno. Dobra tedenska plača.
The Apex Electrical Mfg. Co.
1070 E. 152 St.

Stenografka

malo "dictation;" splošno delo v pisarni. Zanimivo delo, dobra plača.
HE 2840

DEKLE za splošna hišna opravila, nekaj "dictation;" prijetne delovne razmere. 37½ ur tedensko, 5 dni tedensko. Stalno delo, dobra začetna plača, z načrtnimi poviški. **American District Telegraph Co. soba 512 Caxton Bldg. 812 Huron Rd.**

STENOGRAFKA

Tudi za tipkanje; mora biti pripravljena učiti se dela na mimeografiranju in varityper stroju. — Downtown; 5-dni tedensko. Stalno delo.
MA 5862

STENOGRAFKA

Splošno delo v uradu; dobra bodočnost, prijetne delovne razmere v Rocky River. Tedenska plača.
GAS ATMOSPHERES INC.
LA 7850

IŠČE SE DEKLETA za delo v skladanju (grabbing); čisto, prijetno delo za živahna in zanesljiva dekleta; plača od ure, nadurno delo in druge ugodnosti. Zglasite se osebno pri
DAIRYPAK, INC.
5250 Brookpark Rd.

DEKLE ALI ŽENSKA za splošna hišna dela

nič pranja. Pomagati mora pri oskrbi 3 otrok. Pokličite
Willoughby 993 W 1

Stenografka

Prednost ima izurjena stenografka, toda ni važno; 5½ dni tedensko; plača od ure.
DI 4560—Mr. Hewitt
BROADHEAD GARRETT CO.
DI 0248

STENOGRAFKA—če se zanimate za stalno delo z prijetnimi delovnimi razmerami in prijaznimi sodelavci, imamo službo za vas; nahajamo se na Euclid Ave. ter je prikladno za dekle, ki živi na vzhodni strani. Dobra začetna plača, 5½ dni tedensko.—**EN 4810.**

Tajnica za zdravniški urad z znanjem stenografije

Prijetne delovne razmere. Dobra plača. Pokličite
SH 6800

Dekle za splošno delo v pisarni;

"switchboard" in tipkanje; 5½ dni tedensko. Dobra plača.
FRENCH BAKERY CO.
MA 4909

TIPKARICA — Graduantinja višje šole; pripravljena učiti se na dictaphone; priporočljivo je znanje "shorthand" toda ne potrebno; splošno delo. Prilika za napredovanje. 5 dni tedensko. Zglasite se osebno
THE UPSON-WALTON CO.
701 Perry Payne Bldg.

Registrirane bolničarke

SEDAJ IMAMO SLUŽBE NA RAZPOLAGO ZA
Nadzorstvo
in
Splošno bolničarsko delo
DOBRA PLAČA.
Priglasite se kdajkoli pri Superintendentu za intervju
LODI HOSPITAL
Lodi, Ohio ali pokličite 2521

POMOŽNE KNJIŽNIČARKE

Službe so sedaj na razpolago pri posojevalnemu oddelku v otroški sobi. Prednost imajo ženske z izobrazbo kolegija in so pod 35 letom starosti. Prilika za napredovanje.
CLEVELAND PUBLIC LIBRARY
325 Superior